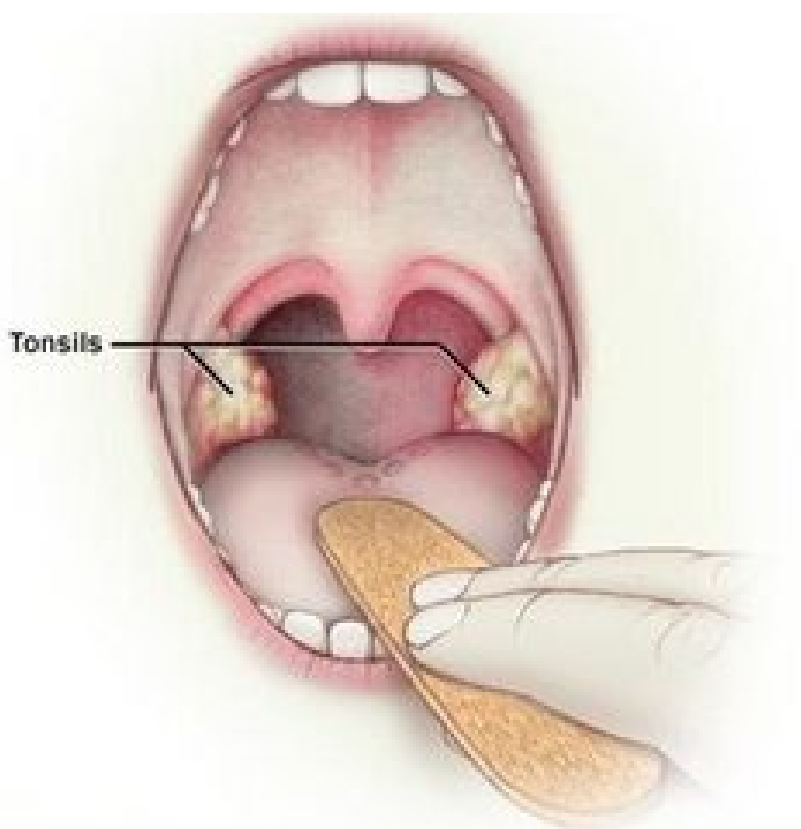

1. UVOD

Krajnici (tonzile) su specijalizovani limfni čvorovi smješteni u usnoj šupljini i ždrijelu te su dio imunološkog sistema čovjeka. Budući da su usna šupljina i početni dio disajnog puta jedno od najčešćih mjesta ulaska mikroorganizama u tijelo, moglo bi se reći da su krajnici jedna od prvih linija odbrane od različitih infekcija.

Kad u svakodnevnom govoru koristimo riječ krajnici, najčešće mislimo na nepčane krajnike veličine 1,5 do 2 cm, koji se nalaze između nepčanih lukova i koji se lako mogu vidjeti klasičnim pregledom ždrijela.

*Slika br.1. Tonzile*¹

Zbog upale, krajnici postanu crveni i otečeni, a na njihovoj površini može se vidjeti i bijeli detritus u tonzilarnim kriptama. Upala je praćena bolom u grlu i otežanim gutanjem, a u težim slučajevima i otokom, bolnim limfnim čvorovima na vratu i opštim simptomima (povišenom tjelesnom temperaturom, bolovima u zglobovima i mišićima i sl.). Za teže upale krajnika je uobičajen naziv angina.

---

¹ Slika preuzeta sa: http://www.zdravstveni.com/djeca/tonzilitis_kod_djece.jpg

Tonzilektomija ili operacija krajnika je jedna od najčešće izvođenih operacija kod djece. Tonzilektomija se definiše kao hirurško odstranjenje nepčanih tonzila.

Tonzilarni problem, odnosno dilema da li i kada treba operisati tonzile, je prisutna u medicini unatrag zadnjih nekoliko decenija. Stavovi o tonzilektomiji mijenjali su se kroz istoriju. Sredinom 20-tog vijeka bio je trend da se često indukuje tonzilektomija radi prevencije šarlaha i reumatske groznice koje su u to doba bile značajan uzrok smrtnosti. Postepeno, uvođenjem antibiotika te razvojem saznanja o imunološkoj funkciji krajnika taj stav se postepeno mijenjao sve do veoma restriktivnog stava o potrebi operacije krajnika, te je dosta tadašnje djece postalo žrtvom takvog krutog stava i komplikacija vezanih za ponavljane upale krajnika (tonzilitis).

Aktuelni stav je da su za indikovanost tonzilektomije potrebne jasno definisane indikacije, a to su najčešće izražena hipertrofija tonzila i učestali tonzilitisi. Česti tonzilitisi, osim medicinskog, predstavljaju i značajan društveni i javnozdravstveni problem, radi velikog broja bolovanja pacijenata/roditelja odnosno izgubljenih školskih dana.